

Tekster: Es 9,1-6a, Hebr 1,1-5 , Luk 2,1-14

Salmer: 100 Kimer I klokker, 115 Lad det klinge, 99 Velkommen igen, 125 Mit hjerte altid vanker, 438 Hellig, Nadver: 122.7-8 Min Jesus, du stedse skal være, 118 Julen har englelyd

Julen er en sprække i den daglige virkelighed. En åbning ind til noget, som egentlig godt kunne være, men ikke ret tit er. Det viser sig blandt så meget andet i den juletradition, man har i mange hjem, at når juletræet tændes juleaften, er det kun én person, faderen eller moderen eller en anden voksen, der tænder træet og ser det blive tændt. Resten af familien venter i et andet rum, og først når døren åbnes, ser man den funklende herlighed.

Men det er mere end traditioner og praktiske foranstaltninger. For selve julens hemmelighed er at Guds søn kom til verden i Jesus Kristus. I Jesus er Gud hos mennesker, som han ved altings begyndelse færdedes blandt mennesker i Paradiset. I den daglige virkelighed er Gud ikke. Og det er sådan set ligegyldigt om man lever i et sækular samfund som vort, hvor religion skal holdes ude af det offentlige rum eller om man lever i et konfessionelt samfund med en statskirke, som man gjorde i Danmark indtil 1849. For i det konfessionelle samfund lever man med iscenesættelser af Gud, som når præsterne velsigner våbnene, inden hæren drager i krig og salver kongen som udtryk for at han er Guds udvalgte vasal i verden. I det sækulare samfund, fjerner man alle ydre udtryk for folks tro,

men i ingen af tilfældene giver man plads for det, der er den egentlige mysterium, Guds selvmeddelelse til verden.

Julen er i høj grad iscenesættelse: hele Danmark hygger sig på kommando 24. december. Og vi gør det i vid udstrækning på samme måde: med god mad, søde sager, pynt og blomster og træer i stuerne. Men det sære er, at iscenesættelsen er ikke julen. Det kan ske at man en juleaften røres af noget, som ikke er selve iscenesættelsen, men noget inde bag ved, en glæde over at høre sammen med de mennesker, man holder jul sammen med, eller det kan være endnu mere privat: en glæde ved at blive berørt af juleevangeliets ord eller en salmes ord. Nøglen til julens hemmelighed er ordet: berørt. Der er noget, der rører ved, noget der griber fat i én, så man mærker det. Det handler ikke om sentimentalitet. Nej, det handler om, at noget udefra kommer og rører en, noget som ikke ellers er der, men som alligevel er fortroligt og sært bekendt.

Det er ikke iscenesættelsen, der skaber julen. Iscenesættelsen kan måske, hvis den er vellykket, skabe en stemning, som gør en åben for den berøring, julen er. Men mon ikke nogen af os har oplevet, at trods gran og gås og gaver, kan man forblive ejendommeligt ligeglad og upåvirket. Jeg kan da i alt fald huske, at jeg som teen-ager en gang har glædet mig til jul, som jeg altid havde gjort, og da så julen endelig kom, stod man der ved træet og tænkte: "Hvad er det for noget fis alt sammen!" Det er jo de samme slidte møbler og de samme vægge der trænger til nyt tapet, der bare har fået hængt lidt pynt på!" Men er hemmeligheden ikke netop, at det er i de samme slidte stuer, mellem de møblerne der trænger til nyt betræk og

væggene, der godt kunne bruge lidt maling, at underet sker, hvis det sker, at glæden indfinder sig, hvis den kommer.

Det er en banalitet, men jeg siger det alligevel: der var nok ikke meget julepynt i stalden i Bethlehem. Det var ikke en gang sikkert at der var særlig meget mad, eller rettere, det er temmelig sikkert at det var der ikke. Men netop her skete underet, at Gud ikke bare rørte verden, men tog bolig i verden for at vi skulle lære ham at kende, som den der elsker os. Helt og ubetinget. I lyst og nød. I liv og død. I Jesus kom et menneske til verden, der ikke var, som mennesker plejer at være: et menneske, for hvem det største og vigtigste var de mennesker, der omgav ham og ikke hans egen tryghed og hans egne behov. I Jesus kom et menneske til verden, som ikke havde bekymring og frygt som grundstemningen i sit liv, men derimod en urokkelig forvisning om, at verden er kaldt frem af en urokkelig uophørlig kærlighed, og at Gud som har givet os livet og skabt den verden, vi er del af, holder fast ved os og aldrig slipper os, hvor sære veje han end lader vort liv bevæge sig ad.

Det kan godt virke som en våd klud i ansigtet, at høre om Jesus. For hvad hjælper det, at han var så god, når vi ikke er det, og at han ikke bekymrede sig, når vi nu gør det, og at han stolede fuldt og fast på Gud, når vi nu ikke gør det. Men det er jo netop det, der er julens budskab, at Gud er kommet til verden for at røre os og gøre noget ved os, så vi forandrer os. Så Jesu sind og Jesu væsen trænger ind i os og begynder at tage os i besiddelse, så det bliver hans sind og hans vilje, der råder i os.

Jeg tænker, at når det sker, at julen bevæger os på en anden måde end en blot sentimental følelse rører os, så er det fordi julens

budskab fortæller os, at det nære selvfølgelige forhold til Gud og det enkle kærlighedsbårne forhold til vort medmenneske, som vi er skabt til at leve i, det er en virkelighed. Det er ikke bare en drøm. Det er ikke bare fantasi. Men det er en realitet. Ikke hos, ganske vist. Men hos Gud. Det var denne virkelighed, Guds riges virkelighed, Gud lod skinne ind i verden i Jesus fra Nazareth. Og han gjorde det, for at Jesus skal røre os, gribe os og forvandle os. Jesus gjorde det ved de mennesker, han levede iblandt. I mødet og livet sammen med ham blev de til andre mennesker, end de havde været før. Men han gør det også ved os. Han gør det, når hans ord rammer os, rører os og griber os. Når det går op for os, at vi ikke er sat i verden for at hytte os selv og vore nærmeste, men at hele menneskeheden er Guds værk, skabt i kærlighed og skabt for at kærligheden kan vokse og brede sig i verden.

Jeg sagde i begyndelsen, at i den daglige virkelighed er Gud ikke, fordi det hele tiden er menneskers beslutninger og foranstaltninger, der får det afgørende ord. Men det betyder ikke, at Gud ikke *vil være* i den daglige virkelighed. Han vil være der gennem os. Gennem vore ord og vore handlinger, ligesom Gud var i verden i Jesu ord og handlinger. Julen er ikke bare en sprække, hvorigennem vi ser ind i guds virkelighed, nej julen en sprække, hvorigennem Guds virkelighed er strømmet ud til os gennem Jesu gerninger og Jesus ord, som hele tiden lyder for at røre os, bo i os og råde med os.

Det var det, der begyndte julenat: Gud rørte verden og greb den for at gøre den og os til sine. Det står på den dag i dag, når fortællingerne om Jesus rører os og griber os. Og jeg tror, det er det

samme der sker, når julen ikke lader os i fred, men griber og rører os.

Glædelig jul

Amen